

FI lausuntopyyntö VV

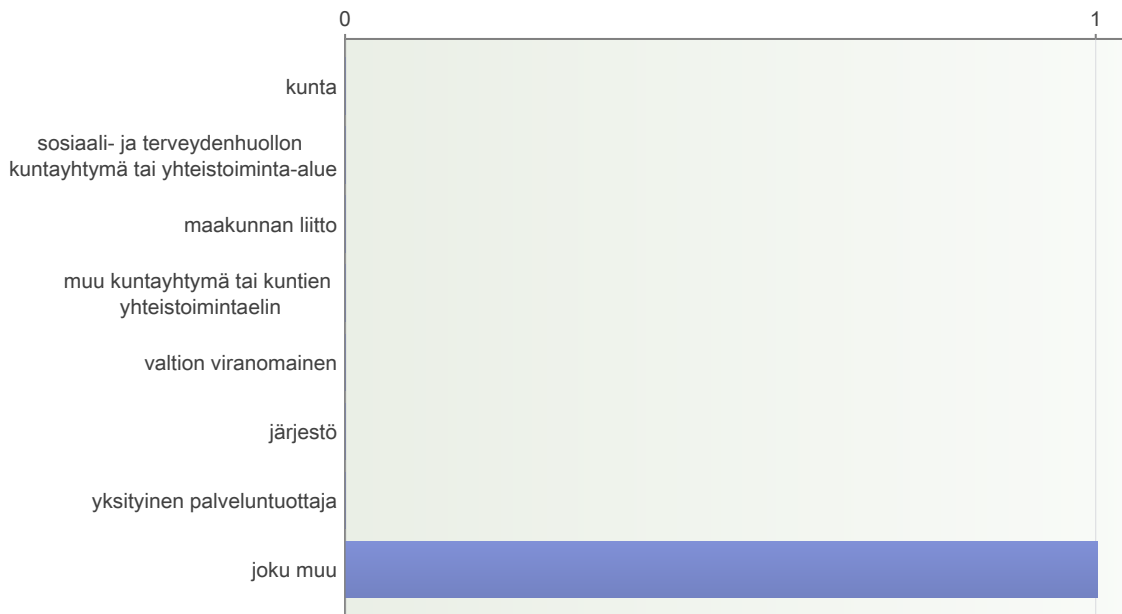
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyynnön käsittelypäivämäärä toimitilimessä	Toimielimen nimi
Monetra Oy	Päivi Pitkänen	paivi.pitkanen@monetra.fi		Monetra Oy hallitus

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: joku muu

- inhouse-yhtiö

3. 1. Voidaanko uudistuksella kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Ei vastauksia.

4. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

5. 2. Edistääkö uudistus tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Ei vastauksia.

6. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

7. 3. Antaako uudistus asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Ei vastauksia.

8. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko uudistuksessa asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteensovitettuja palveluita?

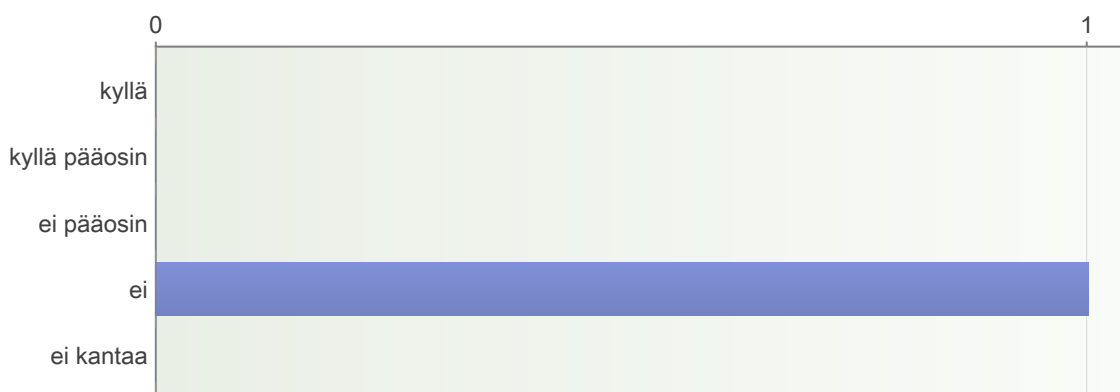
Ei vastauksia.

10. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

11. 5. Antaako uudistus riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakuntien sote-yhtiöiden tukipalvelut pirstoutuvat
In-house- eli niin kutsutut sidosyksikkötoimijat voivat tarjota palkka- ja talouspalveluaan niiden omistajina oleville kunnille että maakunnille hankintalain sidosyksiköille asettamien reunaehtojen puitteissa. Koska nykyisessä muodossaan oleva valinnanvapauslainsäädäntö pakottaa maakunnat yhtiöittämään suuren osan toiminnastaan eivätkä julkiset palveluntuottajat säily enää kunnan ja maakunnan ohjauksessa, maakunnan sataprosenttisesti omistamat sote-yhtiöt joutuvat ostamaan tukipalvelunsa (esimerkiksi tilitoimistopalvelut, laboratorion palvelut, pesulapalvelut) ulkoisilta markkinoilta, eikä osto emon inhouse-yhtiöltä olisi enää mahdollinen. Myös maakuntalain hallituksen esityksen 119 §:n mukainen käyttövelvoite rajaa nämä ”kilpailutilanteessa markkinoilla toimivat” sote-yhtiöt palvelukeskusten tukipalveluiden käyttäjäpiiristä pois. Maakunta haluaisi ohjata konserniaan, kuten muutkin konsernit, ja ohjeistaa omia tytäryhtiöitään käyttämään samoja palkka- ja talouspalveluja kuin emonsa, jotta seuranta, konserniraportit ja konsernitilinpäätös hoituisivat joustavasti. Muutoksen myötä em. tiedot joudutaan pyytämään useilta yksittäisiltä tilitoimistoilta kuukausittain tai kvartaaleittain, mikä on kallista, työlästä ja hidastaa raportointia. Alkuperäinen tavoite oli lisätä kilpailua; nyt valmisteilla olevalla lainsäädännöllä inhouse-yhtiöt suljetaan pois kilpailusta, vaikka ne ovat vähintään yhtä kustannustehokkaita kuin yksityiset kilpailijansa.
Voimassa olevan hankintalain mukaan inhouse -periaatteella toimivat yhtiöt voivat myydä palveluita markkinoille korkeintaan 5 prosentilla liikevaihdosta tai enintään 0,5 miljoonalla eurolla. Ulosmyynti lasketaan arviointiajankohtaa edeltävien 3 vuoden liikevaihdon keskiarvosta. Hankintalaki tulisi muuttaa EU-direktiivin sallimalle tasolle (ouhouse-myynti mahdollista alle 20% liikevaihdosta) tai tehtävässä lainsäädännössä tulisi mahdollistaa, että maakuntalain myötä syntyvät tukipalveluyhtiöt voisivat sidosyksikköasemasta huolimatta myydä maakunnalliselle sote-yhtiölle kuten kilpailijat. Tämä olisi myös kilpailuneutraliteetin eli tässä tapauksessa julkisen ja yksityisen elinkeinotoiminnan tasapuolisten toimintaedellytysten takaamista.

Sote- ja maakuntauudistuksen alkuperäinen tavoite oli helpottaa, tehostaa ja yhtenäistää käytäntöjä; nyt näyttää käyvän juuri päinvastoin. Tällä suunnitelmalla näyttää siltä, että minkä maakuntauudistus keskittää, sen valinnanvapaus hajauttaa.

13. 6. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Ei vastauksia.

14. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

15. 7. Edistääkö uudistus toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa, millä voidaan varautua tulevaisuuden haasteisiin?

Ei vastauksia.

16. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

17. 8. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvveluista. 8a. Ovatko säännökset suoran valinnan palveluista riittävän selkeitä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat yhtiöittettävien valinnanvapauspalveluiden piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin palveluihin?

Ei vastauksia.

18. Jos ei, miten olisi tarkoituksenmukaista määrittellä ne perusteet, joilla maakunnat määrittelevät tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat perustason ja laajennettun perustason palvelut?

Ei vastauksia.

19. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

20. 8b. Turvaako maksusetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämistävuun kannon näkökulmasta?

Ei vastauksia.

21. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

22. 8c. Onko maksusetelijärjestelmässä sote-keskuksen oikeuksista ja velvollisuuksista säädetty tarkoituksenmukaisesti?

Ei vastauksia.

23. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

24. 8d. Mahdollistaako maksusetelijärjestelmä asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Ei vastauksia.

25. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

26. 9. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos ja sen toimipiste. Antavatko säännökset asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita palvelujen tuottaja?

Ei vastauksia.

27. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

28. 10. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 10a. Ovatko säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Ei vastauksia.

29. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

30. 10b. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Ei vastauksia.

31. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

32. 10c. Ovatko asiakassetelijärjestelmän käyttöönottoa koskevat maakunnan päätöksentekoa koskevat rajaukset riittäviä ja turvaavatko ne asiakkaan valinnanvapauden toteutumisen?

Ei vastauksia.

33. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

34. 11. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Ei vastauksia.

35. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

36. 12. Valinnanvapauslainsäädännön myötä esitetään potilaslakiin ja sosiaalihuollon asiakaslakiin lisättäväksi uusi luku päätöksenteon tukemisesta (tuettu päätöksenteko).

Valinnanvapauslainsäädäntöön sisältyisi potilaille ja asiakkaille erilaisia valinnanmahdollisuuksia (muun muassa suoran valinnan palvelut, maksuseteli, asiakasseteli ja henkilökohtainen budjetti). Näissä erilaisissa valintatilanteissa asiakkaat voivat tarvita tukea valintoja tehtäessä. Onko tuettua päätöksentekoa koskevat säännökset tarkoituksenmukaisia?

Ei vastauksia.

37. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

38. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 13a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Ei vastauksia.

39. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

40. 13b. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Ei vastauksia.

41. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

42. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palvelun tuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Ei vastauksia.

43. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

44. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajalle suoritettavista korvauksista.

15a. Ovatko suoran valinnan palveluita koskevat kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat edellytykset riittäviä turvaamaan palvelujen riittävä rahoitus?

Ei vastauksia.

45. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

46. 15b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

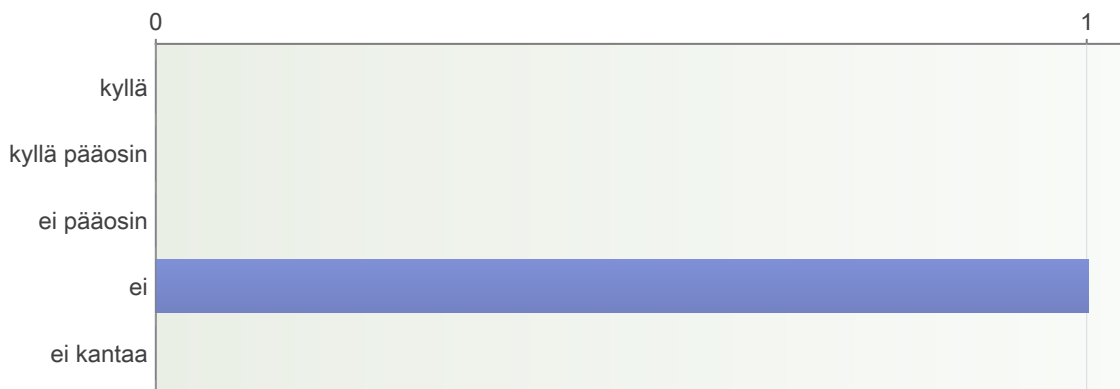
Ei vastauksia.

47. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

48. 16. Lakiluonnoksen 11 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. Ovatko 71 §:n mukaiset siirtymäsäännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

49. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Riittävä siirtymäaika

Mikäli valinnanvapaus toteutetaan suunnitellusti fakta-argumentoinnista huolimatta, muutokselle tulisi suoda riittävän pitkä siirtymäaika. Vuosien 2018-2019 vaihteessa syntyy 18 maakuntaa sekä vuoden 2019 aikana myös useita sote-yhtiöitä, joiden tilitoimistopalvelut tulee siirtää ulkoisille markkinoille. Samaan aikaan myös jäljellejäävät, pienentyvät kunnat ulkoistavat tukitoimintojaan, mm. palkka- ja talouspalveluaan. Suomessa on vain muutamia järjestelmätoimittajia, joiden järjestelmiä palkka- ja talouspuolella käytetään, ja kaikkiin muutoksiin tarvitaan myös järjestelmätoimittajien järjestelmäkonsultteja.

Muutoksen valmistelussa on jo nyt resurssi- ja aikapula. Jos maakuntiin vielä perustetaan uusia tukipalveluyhtiöitä, tukipalveluyhtiön johdon hankintaan kuuluu kuukausia, uuden tukipalveluyhtiön järjestäytymiseen ja sen jälkeen edessä olevaan järjestelmien määrittelyyn ja niiden kilpailutuksen valmisteluun menee vuosi. Lisäksi on varattava aikaa käyttöönotolle ja tuotannon vakauttamiselle. Kaiken kaikkiaan voi kestää jopa kolme vuotta ennen kuin uusi tukipalveluyhtiö ja sen ICT-järjestelmät ovat toiminnassa. Tähän ongelmaan paras ratkaisu on jo toiminnassa oleva alueellisiin inhouse-palvelukeskuksiin tukeutuva. Maakuntien on pian tehtävä päätöksiä tukipalvelu-kumppaneistaan, jotta kymmeniä kuntia koskevat järjestelmät saadaan toimimaan saumattomasti. Järkevällä tavalla tehtävät rakenteelliset ja hallinnolliset uudistukset edellyttävät riittävän pitkää siirtymäaikaan talous- ja palkkahallinnon tehtävien hoitamiseen ja järjestelmien käyttöönottoon.

50. 17. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Ei vastauksia.

51. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

52. 18. Antaako esitys riittävät edellytykset sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoiden syntyyn?

Ei vastauksia.

53. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

54. 18b. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoilla?

Ei vastauksia.

55. Jos ei, miten esitystä tulisi muuttaa?

Ei vastauksia.

56. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

57. 19. Miten ihmisen lisääntyvä mahdollisuus valita palveluntuottaja ja vaikuttaa siten palveluihinsa vaikuttaa ihmisen hoitoon?

Ei vastauksia.

58. 20. Onko laki tarkoituksenmukainen hammashoidon näkökulmasta?

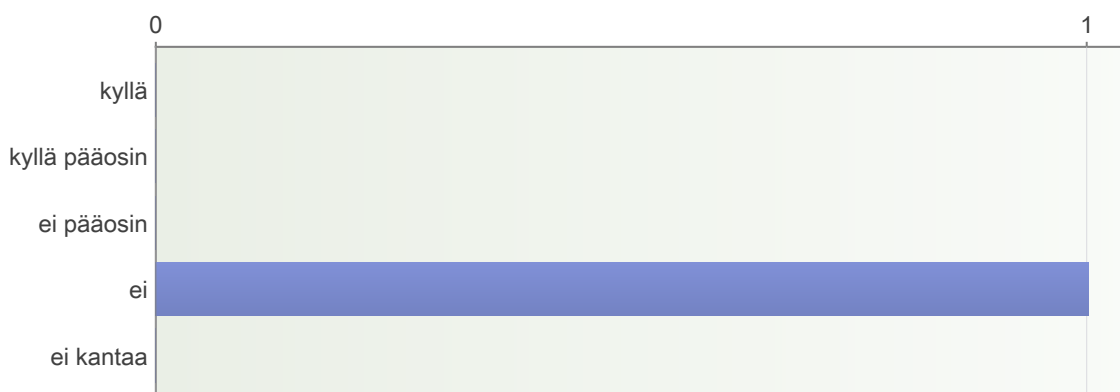
Ei vastauksia.

59. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

60. 21. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaaajien määrä: 1

61. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kansalliselle palvelukeskukselle ei ole tarvetta lainkaan
Kansallisten palvelukeskusten perustamiselle ei ole tarvetta eikä se tuo lisäarvoa, vaan selkeintä olisi, että valtakunnallista palvelukeskusyhtiötä ei tulisi lainkaan. Malli, jossa jokainen maakunta voisi itse päättää palveluntarjoajastaan, toteuttaisi parhaiten maakunnan itsehallintoon lähtökohtaisesti kuuluvaa oikeutta päättää palveluiden tuottamistavasta ja ohjauksesta. Jo tällä hetkellä palveluntarjoajien kesken on kilpailua, joka varmistaa tehokkuuden. Maakunnat voisivat valita palvelujentuottajat jo olemassa olevien tuottajien joukosta. Palvelukeskuksia koskevassa sääntelyssä tulisi ottaa huomioon kuntien nykyinen jo olemassa oleva yhteistyö sekä yhteistyön hyviksi ja toimiviksi tunnistetut elementit.

Lisäksi kansallisten palvelukeskusten perustamisen kustannuksia ja investointitarpeita on kuvattu vain suurpiirteisesti ja hyötyjä, ansaintalogiikkaa, tulonmuodostusta, kassavirtalaskelmia ja tätä kautta kannattavuutta ei ole arvioitu lainkaan. Tarkempaa kustannushyötyarviointia ja kannattavuuslaskelmia tarvittaisiin, jotta kansallisten palvelukeskusten tehtäväkenttää voitaisiin laskelmien pohjalta vielä priorisoida nykyisestään.

62. 22. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Ei vastauksia.

63. 23. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Ei vastauksia.

64. 24. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastauksia.